

Domov>Sodni postopki>Civilne zadeve>Roki v postopkih

Izvirna jezikovna različica te strani [pl](#) je bila pred kratkim spremenjena. To jezikovno različico trenutno prevajajo naši prevajalci.

poljščina

Opozarjamo, da so že na voljo naslednje jezikovne različice: [en](#).

Swipe to change

Roki v postopkih

Poljska

1 Katere so vrste rokov, pomembnih za civilne postopke?

Poljski civilni postopek določa (1) zakonske, sodne in pogodbene roke za izvedbo procesnih dejanj s strani strank in (2) okvirne roke za izvršitev procesnih aktov s strani sodišča.

Zakonski in sodni roki so končni in jih ni mogoče prekoračiti.

Zakonski roki, ki so opredeljeni kot prekluzivni roki (kar pomeni, da njihovo neupoštevanje izniči določeno procesno dejanje), so določeni v zakonskem pravu. Takih rokov ni mogoče podaljšati ali skrajšati. Zakonski rok začne teči v trenutku, ki ga določa zakonsko pravo. Obstajata dve vrsti zakonskih rokov: roki, do katerih mora biti dejanje izvedeno, in roki, po katerih se dejanje lahko izvede. Med zakonskimi roki so roki za vložitev pravnih sredstev, tj. rok za vložitev pritožbe.

Tudi sodni roki so opredeljeni kot prekluzivni roki, vendar jih določi sodišče ali sodnik. Sodne roke je mogoče podaljšati ali skrajšati, vendar samo iz pomembnega razloga in na predlog, ki je vložen pred iztekom roka, tudi brez zaslišanja nasprotne stranke. Ti roki začnejo teči od trenutka, ko je izrečen sklep ali ustrezna odredba; kadar zakonik o civilnem postopku določa samodejno vročitev, začnejo teči ob vročitvi sklepa ali odredbe.

Sodni roki vključujejo roke za zakonsko ureditev pravdne ali procesne nesposobnosti ali za odpravo formalnih napak v pritožbi.

Pogodbeni roki se, kot pove že samo ime, določijo z dogovorom med strankami. Klasičen primer je mirovanje postopka na skupen predlog strank. Če stranke vložijo tak predlog, lahko sodišče odredi mirovanje postopka (ni pa mu treba tega storiti). Uporaba te vrste roka je odvisna zgolj od volje strank.

Okvirni roki se navadno naslovijo na sodne organe (sodišča) in ne na stranke.

Njihovo neupoštevanje nima negativnih posledic za postopek. Njihov osnovni namen je uporaba načela hitrega izvajanja postopka. Primer takega roka je rok, v katerem mora sodišče pripraviti obrazložitev sodbe.

2 Seznam različnih dni, ki so dela prosti dnevi v skladu z Uredbo (EGS, Euratom) št. 1182/71 z dne 3. junija 1971.

Skladno z zakonom z dne 18. januarja 1951 o dela prostih dneh veljajo naslednji zakonsko predpisani dela prosti dnevi:

1. vse nedelje (sobote niso zakonsko predpisani dela prosti dnevi);
- spodaj naštetih dnevi:

1. januar – novo leto,
6. januar – praznik svetih treh kraljev,
- velikonočna nedelja,
- velikonočni ponedeljek,
1. maj – državni praznik,
3. maj – državni praznik,
- binškočna nedelja,
- telovo,
15. avgust – Marijino vnebovzetje,
1. november – dan spomina na mrtve,
11. november – državni praznik, dan neodvisnosti,
25. december – božič,
26. december – dan obdarovanja.

V letu 2019 je velikonočna nedelja padla na 21. april, velikonočni ponedeljek na 22. april, binškočna nedelja na 9. junij, telovo pa na 20. junij.

3 Katera splošna pravila veljajo za roke v različnih civilnih postopkih?

V civilnem pravu ima lahko izraz „rok“ dva pomena.

Pomeni lahko določen datum (npr. 5. april 2017) ali določeno obdobje, ki se začne in konča (npr. 14 dni).

Če se določi končni rok (datum, do katerega mora biti nekaj storjeno), je pomemben točen čas izteka roka. Ni nujno, da je rok določen kot dan, mora pa biti opredeljen z nastopom dogodka, ki ga določijo pogodbeni stranke v posebnem primeru.

Procesni roki se določijo na podlagi časovnih enot, kot so dan, teden, mesec ali leto. Skladno s členom 165 zakonika o civilnem postopku je metoda izračuna rokov v civilnem postopku urejena z določbami civilnega zakonika o rokih, če zakonsko pravo, odločba sodišča, sklep kakega drugega državnega organa ali pravni akt določa rok, ne da bi bilo določeno, kako se izračuna (člen 110 civilnega zakonika). Oddaja procesnega dokumenta na poljskem poštnem uradu ali na poštnem uradu operaterja, ki zagotavlja univerzalne poštne storitve v drugi državi članici Evropske unije, se šteje kot enakovredna vložitvi tega procesnega dokumenta na sodišču. Enako velja, če dokument vloži vojak na poveljstvu enote, oseba, ki ji je bila odvzeta prostost, na upravi svojega zapora ali član poljskega morskega plovila pri kapitanu plovila.

Dan ima 24 ur, začne in konča pa se ob 24. uri.

Rok, določen v dnevih, se izteče ob koncu zadnjega dne. Rok, izražen v tednih, mesecih ali letih, se izteče ob koncu dne, ki po imenu ali datumu ustreza prvemu dnevu roka ali, če v zadnjem mesecu ni takega dne, zadnji dan zadevnega meseca. Če je rok izražen kot začetek, sredina ali konec meseca, se to razume kot prvi, petnajsti ali zadnji dan meseca, polovica meseca pa ustreza 15 dnevom. Če je rok določen v mesecih ali letih in se ne zahteva kontinuiteta, se domneva, da ima mesec 30 dni, leto pa 365 dni. Če je konec roka za izvedbo določenega dejanja zakonsko predpisan dela prost dan ali sobota, se rok izteče naslednji dan, ki ni dela prost dan ali sobota.

4 Če je treba dejanje ali formalnost opraviti v določenem roku, kdaj rok začne teči?

Če je začetek v dnevih opredeljenega roka določen dogodek, se dan, ko nastopi dogodek, ne upošteva pri izračunu roka. Če je na primer sodišče stranki 11. januarja 2017 vročilo procesni akt, v katerem jo je pozvalo k izvedbi določenega dejanja s sedemdnevni rokom, se ta rok izteče 18. januarja 2017 ob polnoči (24.00).

5 Ali lahko na začetek roka vpliva oziroma ga spremeni način pošiljanja ali vročitve listin (osebna vročitev po vročevalcu ali vročitev po pošti)?

Sodišče lahko izročitev procesnih aktov izvede na različne načine: po pošti, prek sodnega izvršitelja, raznašalca pošte ali službe sodišča za vročitve. Vročitev naslovniku se lahko opravi tudi z izročitvijo dokumenta naslovniku v sodnem tajništvu sodišča. Če je bila vročitev ustrezno opravljena, so vsi ti načini enako veljavni, izbira načina pa ne vpliva na iztekanje rokov.

Od 8. septembra 2016 predpisi dovoljujejo, da sodišče vroča procesne akte s sistemom za prenos podatkov, če je naslovnik vložil dokumente prek takega sistema ali se je tako odločil. Naslovnik, ki se je odločil vložiti dokumente prek sistema za prenos podatkov, lahko zavrne elektronsko vročanje.

Za dokument, ki je vročen elektronsko, se šteje, da je vročen na datum, naveden v elektronski potrditvi prejema korespondence, tudi če ta datum pade na zakonsko predpisan dela prost dan. Dejstvo, da elektronska korespondenca prispe ponoči, ne vpliva na veljavnost vročitve. Če se prejem korespondence ne potrdi elektronsko, se šteje, da je vročitev veljavna 14 dni po datumu, ko se dokument naloži v sistem za prenos podatkov. Zgornji predpisi od strank zahtevajo, da vsaj vsakih 14 dni preverjajo svoj elektronski račun.

6 Če rok začne teči z nekim dogodkom, ali se dan, ko se je dogodek zgodil, upošteva pri izračunu roka?

Če je začetek v dnevih opredeljenega roka določen dogodek, se dan, ko nastopi dogodek, ne upošteva pri izračunu roka.

7 Kadar je rok določen v dnevih, ali navedeno število dni pomeni koledarske dni ali delovne dni?

Roki, določeni v dneh, so izraženi v koledarskih dneh. Če je konec roka za izvedbo določenega dejanja zakonsko predpisan dela prost dan ali sobota, se rok izteče naslednji dan, ki ni dela prost dan ali sobota.

8 Kako je, če je tak rok določen v tednih, mesecih ali letih?

Rok, izražen v tednih, mesecih ali letih, se izteče ob koncu dne, ki po imenu ali datumu ustreza prvemu dnevu roka ali, če v zadnjem mesecu ni takega dne, zadnji dan zadevnega meseca.

Če je rok izražen kot začetek, sredina ali konec meseca, se to razume kot prvi, petnajsti ali zadnji dan meseca. Polovica meseca ustreza 15 dnevom.

Če je rok določen v mesecih ali letih in se ne zahteva kontinuiteta, se domneva, da ima mesec 30 dni, leto pa 365 dni.

9 Kdaj se rok izteče, če je določen v tednih, mesecih ali letih?

Rok, izražen v tednih, mesecih ali letih, se izteče ob koncu dne, ki po imenu ali datumu ustreza prvemu dnevu roka ali, če v zadnjem mesecu ni takega dne, zadnji dan zadevnega meseca.

Če je rok izražen kot začetek, sredina ali konec meseca, se to razume kot prvi, petnajsti ali zadnji dan meseca. Polovica meseca ustreza 15 dnevom.

Če je rok določen v mesecih ali letih in se ne zahteva kontinuiteta, se domneva, da ima mesec 30 dni, leto pa 365 dni.

10 Če se rok izteče v soboto, nedeljo ali na državni praznik ali dela prost dan, ali se podaljša do prvega naslednjega delovnega dne?

Če je konec roka za izvedbo določenega dejanja zakonsko predpisan dela prost dan ali sobota, se rok izteče naslednji dan, ki ni dela prost dan ali sobota.

11 Ali se roki v določenih okoliščinah lahko podaljšajo? Kakšni so pogoji za tako podaljšanje?

Podaljšati ali skrajšati je mogoče samo sodne roke, tj. roke, ki jih določi sodišče ali predsedujoči sodnik. Sklep o podaljšanju ali skrajšanju roka lahko sprejme predsedujoči sodnik ali sodišče, vendar samo iz pomembnih razlogov, pri čemer je ocena razlogov prepuščena njuni lastni presoji.

Rok se lahko podaljša ali skrajša samo na predlog stranke, udeleženca v nepravdnem postopku, intervenienta, državnega tožilca, inšpektorja za delo, varuha pravic potrošnikov, nevladne organizacije, sodnega izvedenca ali priče, če rok zadeva njihova dejanja. Sodišče ali sodnik ne smeta takega sklepa sprejeti po uradni dolžnosti.

Predlog se lahko vložijo pred iztekom fiksnega roka.

12 Kakšni so roki za pritožbe?

Poljski zakonik o civilnem postopku določa zakonske procesne roke za vložitev pravnih sredstev glede na vrsto sodne odločbe (sodba (*wyrok*), sklep o vsebini zadeve v nepravdnem postopku (*postanowienie co do istoty sprawy w postępowaniu nieprocesowym*), zamudna sodba (*wyrok zaoczny*), odredba za plačilo v postopku na podlagi sodne odredbe za plačilo (*nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym*), odredba za plačilo v postopku na podlagi odredbe za plačilo (*nakaz zapłaty w postępowaniu nakazowym*) in sklepi (*postanowienie*)). Določeni so zlasti naslednji zakonski roki:

sodba in sklep o vsebini zadeve v nepravdnem postopku: obrazložitev sodbe se pripravi pisno na predlog stranke za vročitev sodbe in obrazložitev ter se vložijo v enem tednu od datuma razglasitve izreka sodbe, v dveh primerih ((1) če stranka, ki nastopa brez odvetnika, pravnega zastopnika ali patentnega odvetnika, zaradi odvzema prostosti ni bila navzoča ob izreku sodbe in (2) če je bila sodba izdana na seji, zaprti za javnost) pa v enem tednu od datuma vročitve izreka sodbe. Pritožba se lahko vložijo pri sodišču, ki je izdalo izpodbijano sodbo, v dveh tednih od vročitve sodbe in obrazložitev pritožniku.

Če stranka v enem tednu od datuma, ko je bil razglašen izrek sodbe, ni zahtevala vročitve sodbe in obrazložitev, začne rok za vložitev pritožbe teči od dne, ko se izteče rok za vložitev takega predloga;

sklep: rok za vložitev pritožbe je en teden in začne teči od vročitve sklepa ali, če stranka v predpisanem roku ni zahtevala vročitve na obravnavi sprejetega sklepa, od izreka sklepa;

zamudna sodba glede na toženca: toženec, zoper katerega je bila izdana zamudna sodba, lahko vložijo ugovor v dveh tednih od vročitve sodbe;

zamudna sodba glede na tožnika: sodišče določi razloge za zamudno sodbo, če je bila tožba v celoti ali delno zavrnjena, tožnik pa je zahteval predložitev razlogov v enem tednu od vročitve sodbe, ali če je tožnik, ki ni vložil take zahteve, vložil pritožbo v predpisanem roku;

odredba za plačilo v postopku na podlagi sodne odredbe za plačilo: toženec mora v odredbi za plačilo bodisi izpolniti celoten zahtevek, skupaj s stroški, bodisi v dveh tednih od vročitve odredbe vložiti ugovor;

odredba za plačilo v postopku na podlagi odredbe za plačilo: sodišče ob izdaji odredbe za plačilo odloči, da mora toženec bodisi v dveh tednih od vročitve odredbe izpolniti celoten zahtevek, skupaj s stroški, bodisi v navedenem roku vložiti tožbene razloge.

13 Ali lahko sodišče spremeni roke, zlasti roke za nastop pred sodiščem, ali določi poseben datum za nastop pred sodiščem?

Priča ali stranka v postopku mora obvezno priti na sodišče. Priča mora priti na sodišče, tudi če ni seznanjena z okoliščinami zadeve ali če se je že odločila uveljaviti svojo pravico, da odkloni pričanje. Priča mora pisno opravičiti svojo odsotnost (nenavzočnost) pred datumom obravnave. Poznejša predložitev opravičil za nenavzočnost ne preprečuje sodišču, da priči na obravnavi naloži globo.

Priča mora priložiti dokument z navedbo razlogov za nenavzočnost in pisnim opravičilom. Nenavzočnost priče se lahko opraviči iz razlogov bolezni, pomembnega poslovnega potovanja ali resne nepredvidene nesreče. Če se kot razlog za nenavzočnost ob sodnem pozivu navede bolezen, mora potrdilo o nezmožnosti navzočnosti izdati zdravnik sodišča. V takem primeru sodišče določi nov datum za navzočnost.

14 Kadar se procesno dejanje, ki ga lahko opravi stranka s stalnim prebivališčem v kraju, kjer bi lahko izkoristila podaljšanje roka, napove v kraju, kjer za osebe, ki imajo tam stalno prebivališče, tako podaljšanje ne velja, ali ta oseba izgubi ugodnost takega roka?

Za stranko ali pričo veljajo pravila o civilnem postopku, ki jih uporablja sodni organ (sodišče).

15 Katere so posledice neupoštevanja rokov?

Procesno dejanje, ki ga stranka opravi po izteku roka, je nično.

To načelo velja za zakonske in sodne roke. Ničnost procesnega dejanja pomeni, da prepozno opravljeno dejanje nima pravnih učinkov, ki so povezani z izvršitvijo dejanja po zakonskem pravu. Procesno dejanje, opravljeno po izteku roka, je nično, tudi če sodišče še ni izdalo odločbe, ki je posledica izteka roka.

16 Če se rok izteče, katera pravna sredstva imajo na voljo stranke, ki so ga zamudile?

Če je rok prekoračen, lahko stranka poskusi doseči njegovo ponovno določitev in predlaga obnovo postopka.

Če stranka ni po lastni krivdi zamudila roka za izvedbo procesnega dejanja, sodišče po uradni dolžnosti ponovno določi rok. Ponovna določitev roka pa ni dopustna, če neizpolnitev roka nima negativnih procesnih posledic za stranko. Vloga s predlogom za ponovno določitev roka se pri sodišču, pri katerem bi moralo biti procesno dejanje opravljeno, vloži najpozneje en teden po prenehanju veljavnosti razloga za neizpolnitev roka. Okoliščine, ki upravičujejo predlog, morajo biti v vlogi utemeljene. Stranka bi morala procesno dejanje opraviti hkrati z vložitvijo predloga. Po enem letu od zamujenega roka se lahko rok ponovno določi samo v izjemnih primerih. Ponovna določitev roka za vložitev pritožbe zoper sodbo o ničnosti zakonske zveze, razvezi zakonske zveze ali razglasitvi neobstoja zakonske zveze ni dopustna, če se je samo ena od strank po pravnomočnosti sodbe ponovno poročila. Sodišče zavrne predlog za ponovno določitev roka, ki je vložen prepozno ali po zakonskem pravu ni dopusten. Dejstvo, da je bil vložen predlog za ponovno določitev roka, ne zaustavi postopka ali izvršitve odločbe. Sodišče sicer lahko glede na okoliščine zaustavi postopek ali izvršitev odločbe. Če je predlog odobren, lahko sodišče nemudoma obravnava zadevo.

Obnova postopka omogoča ponovno obravnavo zadeve, ki se je končala s pravnomočno odločbo. Pritožba s predlogom za obnovo postopka se pogosto obravnava kot izredno pravno sredstvo (ali izredna pritožba), ki se uporabi za izpodbijanje pravnomočnih odločb, za razliko od rednih pravnih sredstev (ki se uporabijo v zvezi z nepravnomočnimi odločbami). Obnova postopka se lahko zahteva iz naslednjih razlogov: sodba je temeljila na ponarejenem ali spremenjenem dokumentu ali kazenski obsodbi, ki je bila nato razveljavljena, ali pa je bila sodba pridobljena s kaznivim dejanjem. Obnova postopka se lahko predlaga tudi iz naslednjih razlogov: če je pravnomočna sodba, ki zadeva isto pravno razmerje, pozneje razkrita ali so razkrite okoliščine dejanskega stanja ali dokazi, ki bi lahko vplivali na izid zadeve in jih stranka v prejšnjem postopku ni mogla uporabiti; če je na vsebino sodbe vplival sklep, s katerim postopek v zadevi ni bil zaključen, izdan pa je bil na podlagi normativnega akta, ki ga je ustavno sodišče prepoznalo kot neskladnega z [ustavo](#), ratificirano mednarodno pogodbo ali zakonskim pravom (razveljavljenega ali spremenjenega v skladu z zakonikom o civilnem postopku).

Obnove postopka ni mogoče predlagati več kot deset let po datumu pravnomočnosti sodbe (razen če stranka ni mogla nastopiti na sodišču ali ni bila ustrezno zastopana).

Zadnja posodobitev: 25/02/2021

Strani v jezikih držav članic pripravljajo posamezne kontaktne točke pri Evropski pravosodni mreži, njihov prevod pa zagotavlja prevajalska služba Evropske komisije. Prevodi zato morda še ne vsebujejo kasnejših sprememb izvirnika, ki so jih vnesli nacionalni organi. Evropska pravosodna mreža v civilnih in gospodarskih zadevah ter Evropska komisija ne prevzemata nobene odgovornosti v zvezi z informacijami in podatki v tem dokumentu. Za pravila o avtorskih pravicah države članice, ki je odgovorna za to stran, glejte pravno obvestilo.